

PERTTI KORHOSEN PUHE YLIVIESKAN KOKOOMUS RY:N 75-VUOTISJUHLASSA 15.10.2004

Arvoisa Europarlamentaarikko, Hyvät kutsuvieraat, Arvoisa Yleisö!

"Tulevaisuus kiusaa eniten niitä, jotka siitä kaikin voimin kantavat huolta."

Ylivieskan historiassa kunnallisen hallinnon osalta keskusteltiin valtuuston perustamisesta v. 1916. Enemmistö vastusti. V:n 1919 uusi kunnallislaki teki valtuuston perustamisen pakolliseksi. Ylivieskan ensimmäiset kunnallisvaalit pidettiin 21.3.1918 vanhan kunnallislain mukaisesti. Vaaleihin osallistuminen oli vilkasta – 47,1 % 21 vuotta täyttäneistä äänioikeutetuista äänesti. Eli kaksinkertaisesti koko maana osallistumiseen verrattuna. Toiveeni on, että kokoomuksen listalla saavutettaisiin vaikkapa v:n 1980 tulos eli yli 1000 ääntä ja % n. 15.

Jälleen on kunnallisen hallinnon osalta nelivuotiskausi päättymässä. Poliittinen toiminta on huipussaan ja kiireitä riittää. Mutta siitä huolimatta on juhlaan rauhoittumisen aika. Viime vuosi oli se, jolloin tuli kuluneeksi 75 vuotta Ylivieskan Kokoomusyhdistyksen perustamisesta. Kun pohdiskelimme tuon ajanjakson muistelemista totesimme, että sille on luontainen ajankohta juuri nyt – kunnallisvaalien alla.

9.12.1918 heti itsenäisyysjulistuksen jälkeen vanhasuomalainen puolue sai seuraajakseen Kansallisen kokoomuksen. Puolueen nimi korosti sitä, että tarkoitus oli saada "yhteiskuntaa säilyttävien voimien" laaja järjestö särkyneiden puolueiden tilalle. (Tuo oli suora lainaus Kerttu ja Kalevi Lämsän 60-vuotishistoriikistamme). Ideologinen selkiytyminen tapahtui 1920-luvulla. Tällöin Kokoomus alkoi omaksua nykyaikaisia konservatismiin aatteita: arvostaa yhteiskunnallista ja kansallista perinnettä, kansakokonaisuuksien vaalimista ja reaalisten mahdollisuuksien huomioonottamista. Tuo konservatismi ei ole mikään aatejärjestelmä, vaan elämän asenne. Sitä on hyvä vielä nykyisinkin noudattaa. Kaikilla joukkopuolueiksi pyrkivillä puolueilla on organisaatiossaan pohjimmaisena rivi-ihmisten muodostamat perusjärjestöt eli paikallisyhdistykset, joiden rinnalla toimii erilaisia muita järjestöjä: nais- ja nuorisjärjestöt ja etu- ja peitejärjestöt. Ne ovat avainasemassa. Niiden toimeliaisuudesta riippuu puolueen toiminnan tehokkuus.

Poliittiseen tehtäväkuvaan kuuluu tulla kiusatuksi juuri niiden, jotka tuon aloitusmietelauseen mukaisesti kantavat huolta huomista eli tulevaisuudesta. Emme riimittele tänä iltana pitkiä historioikejää. Muistelemme vain sitä, mitä tällaisen yhteisön kuin poliittinen järjestö on, jäsen on siinä kokenut. Kuitenkin on paikallaan meille nuoremmille järjestöihmisille tuoda julki oman yhdistyksemme perustamisajankohta ja sen suorittaneet.

Tehokkuuden lisäämiseksi puolueessa perustettiin paikallisyhdistyksiä. Näin myös Ylivieskan Kansallisseura. Perustamisasiakirja allekirjoitettiin 10. 03. 1928. Allekirjoittajina kauppias Hj. Melender, opettaja J.H.Rytkönen, maanviljelijä K. Männistö ja emäntä Saima Melender. Rekisteröinti-ilmoitus tapahtui kuitenkin vasta 23.4.1934 ja tuli hyväksytyksi yhdistysrekisteriin 3.7.1934 rekisterinumerolla 24546. Nimen kirjoittajaksi on merkitty pj Valentin Nurkkala. (Piia-Nooralla lienee yhteys suvullisesti häneen) Kansallisseuran tarkoitus ja toiminnan laatu on kirjattu näin: (lainaus ed.m. historiikista): "Yhdistys toimii kaikin luvallisin keinoin kansallisen kokoomuspuolueen hyväksi ja niitten päämäärien saavuttamiseksi, jotka kansallinen kokoomuspuolue ohjelmassaan itselleen on asettanut." Mitäpä tuohon nykään lisättävää. Huomioitava kuitenkin on, että valmiiseen ilmoitustekstiin oli lisätty sanat –" kaikin luvallisin keinoin".

Kunnallisvaalitoiminnassa aluksi ei ollut poliittisen puolueen luonnetta, vaan Ylivieskassakin 4. ja 5. 12. 1945 suoritettussa vaalissa ajatussuuntaa edusti lista n:o 24. Ääniä tuli 218 ja valtuustoon valittiin jo valtuutettuna ollut Ilmari Karjula. V:n 1947 vaaleissa jatkui edelleen kokoomuslaista ajatussuuntaa edustava lista 29 – 34: "Vaaliliitto työn ja ajatuksen vapauden puolesta", ääniä 301 ja valtuustoon edelleen Karjula ja uutena Aarne Halla.

Ensimmäisistä naisvaltuutetuista on tietonani, että Saima Melantie, joka eli vv. 1894 – 1964 olisi ollut valittu toisena nais-valtuutettuna 1. - 2.12. 1950 suoritetuissa vaaleissa 1951 – 1953 valtuustoon. Hän uusi paikkansa kolmeksi vuodeksi 4.-5.10.1953 vaaleissa. Hänestä voidaan mainita, että hän oli paikallisen Lotta Svärd - yhdistyksen perustajajäsen n:o 4. Ensimmäinen naisvaltuutettu on ollut Hilma Ala-Nikula. (Tai Nikula kuten Ylivieskan kirja sanoo) Kuten lupasin niin pitkää historiikkaa ei tule, vaikka puolueen kehityksestä voitaisiin pitää pitkäkin esitelmä.

Vajaa kaksi vuosikymmentä sitten suostuin tämän juhliivan yhdistyksen alaisuuteen. Olin ollut hyvin vähän tekemisissä politiikan kanssa, vaikka sitä ammattiyhdistyspolitiikassakin jonkin verran oli. Pienen poliittisen ryhmän jäsenenä tuli välillä orpo olo, kun näytti, ettei saa sitä arvostusta, johon oli toivonsa pannut. Vähitellen vakiintui käsitys siitä, että Kokoomusta tarvittiin edelleenkin, vaikka yhdistyksen "kulta-ajoista" valtuutettujen luku pieneni. Jotenkin tuli tunne, että ylivieskalaiset ihmiset eivät jostain syystä voineet tai uskaltaneet ilmaista poliittista kantaansa. Puoluetta äänestäviä kyllä löytyi.

Tuleviin kunnallisvaaleihin valmistautumisessa oli myös välillä usko loppua, mutta kuinkas ollakaan halukkuutta olla työssä mukana löytyi. Piirimme tavoite ylittyi. Enemmänkin olisi voinut halukkaita olla, mutta laatu korvaa määrän. Kiitos ehdokkaillemme rohkeudesta lähteä murtamaan poliittista ylivoimaa ja toimimaan kaupunkilaistemme hyväksi.

Vaalityötä tukemaan tarvitaan porvarillisesti ajattelevia kansalaisia. Uskomme, että kokoomuslaiselle ajatusmaailmalle on kaupungissamme tukijoita. Saadaksemme heitä olemaan tukenamme lähestyvissä vaaleissa olemme pohtineet teemoja, jotka toteutuessaan ovat Ylivieskan kaupungille onneksi ja menestykseksi.

Hyvät kuulijat!

"Meidän on helppo suoriutua,
jos otamme kantaaksemme kerrallaan
vain kunkin päivän taakan.
Mutta kuormastamme tulee liian raskas,
jos tänään kannamme uudelleen eilisen
taakkaa ja lisäämme painoon
vielä huomisenkin kantamuksen, ennen kuin
meidän on määrä käydä siihen käsiksi."

- John Newton (1725-1807) -

Tänä iltana vietämme juhlahetken pitkän perinteen omaavalle yhdistyksellemme.

Kiitän kaikkia yhdistystämme muistaneita ja teitä, jotka olette mukana tässä juhlahetkessä. Olkaa sydämellisesti tervetulleita!